

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

§. I. De natura matrimonii, forma, materia, ministro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

non habet. Nec debent Superiores ex industria concessionem dimissiorum differre in id temporis, in quo Episcopus Diaconatus, vel abfuturus, vel non esset habiturus ordinationes, vel, dum Sedes vacaret. Et in contrarium operantes, incurunt penas privationis vocis activae, & passivae, officii, & dignitatis, ac administrationis, Sum. Pontifici reservatas, prout disposuit Sac. Cong. Conc. *sub die 15. Martij 1596. Et Sac. Congr. Episc. in una Regul. Observanti, ut in ejusd. regist. sub. 11. Junij 1638. Vide cit. cap. Off. Cur.*

19. Aetas praescripta in ordinibus suscipiendis habetur ex Trid. *cit. cap. 12. ubi: nullus in posterum ad Subdiaconatus ordinem ante 22. ad Diaconatum ante 23. ad Presbyteratum ante 25. atatis suae annum promoveatur.* Nota illud ante, significare annum debere esse completum: quare quaevis pars, quae ei deficeret, etiam si foret unica hora, operaretur, ut de eo diceretur promotus ante; nam ante 22. semper quis est, donec compleat. 21. & attingat ipsum 22. Alia vide apud Authores.

CAPUT VIII

Matrimonium.

DE Matrimonio, quod ante peccatum fuit institutum ad humani generis propagationem, & post peccatum ordinatum, etiam in infirmitatis remedium, *cap. quidquid 33. qu. 2. & in statu legis Evangelicae à Christo Domino institutum in ratione Sacramenti, ex Trid. sess. 24. de matrimon. cap. 1. plura distinctis §. dicenda occurrunt.*

Matthaeucci Causela Confess.

§. I.

De natura matrimonii, forma, materia, & Ministro.

1. Septimum Sacramentum est matrimonium, ut ex alleg. Florent. in *decr. Eugenii, & Tridentino sess. 7. can. 1. & sess. cit.* Est indissolubile. Clara sunt testimonia Scripturae, & Conciliorum definitiones. Florent. ibid dixit: *quamvis dicitur ex causa fornicationis liceat thori separationem facere, non tamen aliud matrimonium contrahere fas est, cum matrimonii vinculum legitime contracti perpetuum sit;* & Trid. *can. 5. Si quis dixerit, propter heresim, aut molestantem cohabitationem, aut affectatam absentiam à conjugē, dissolvi posse matrimonii vinculum. Anathema sit.*

2. Potest Matrimonium considerari in ratione contractus civilis, & naturalis, & in ratione Sacramenti. Ut contractus est, definitur: *est contractus, quo vir, & femina ita ligantur indissolubiler inter se, ut, durante vita, possint absque culpa uti se invicem in ordine ad procreationem prolis, nisi superveniat legitimum impedimentum.* Ut Sacramentum verò: *est contractus viri, & mulieris conferens ex opere operato gratiam sanctificantem, & alias gratias actuales in ordine ad ferenda bene onera matrimonii, & prolem educandam.*

3. Nota, quod matrimonium omne, contractum inter fideles est Sacramentum; hinc, si aliquis ex sua malitia noleret inire ipsum ut Sacramentum, contractus invalidaretur, quia, supposita institutione istius contractus in esse Sa-

(Aaa aa)

era

cramenti, non apparet esse in manu contrahentium separare contractum validum ab illa ratione; quare, si sub ratione Sacramenti nollet contractum celebrare, invalidus esset contractus.

4. Quæritur, *quænam sit materia, & forma matrimonii?*

Resp. Materia remota, sunt ipsa Corpora contrahentium, si sint libera à quocumque impedimento dirimente; nam, si aliquo afficerentur, essent materia inepta: proxima verò est mutua corporum traditio. Forma est mutua eorundem acceptatio, aliquo signo exteriori, & sensibili coram Parocho, & testibus manifestata. Acceptatio dicitur habere rationem formæ, quia determinat illam traditionem corporum, ut contrahentes eis non possint uti, nisi juxta leges contractus matrimonialis.

5. Quæritur, *quinam sit Minister Sacramenti matrimonii?*

Resp. Quamvis aliqui juxta distinctionem matrimonii in ratione contractus, & Sacramenti dixerint, sub prima ratione ipsos contrahentes esse Ministros, & sub secunda esse Parochum: ut Du-hamel *Theol. Cleric. to. 3. tr. 6. disert. 2. cap. ult.* statuens pro forma, verba, quæ Sacerdos profert: *ego vos conjungo in Matrimonium, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*: ut in Trid. *sess. cit. cap. 2. de ref. matrim.* Nihilominus non est à communi recedendum: & cum ea asserendum est, Ministros matrimonii absolute esse ipsos contrahentes, dum sibi invicem materiam, & formam ministrant, per traditionem, & mutuam corporum acceptationem. Qui propterea esse debent in gratia, ut Sacramentum digne conficiant, & re-

cipiant. Quod est conforme Florentino loco alleg. dum inquit: *causam efficientem matrimonii esse consensum ipsorum, scilicet, demonstratur mutuo, & reciproco.* Et sequitur, ex quo ipsa matrimonia clandestina Trid. fuerunt valida, & non fiebant præsentè Parocho, vel Sacerdote, ergo Parochus non est Minister: aliàs semper fuisset necessarius.

6. Quare Parochus ut testis præcisus, publicus, & magnæ autoritatis requiritur; per cujus præsentiam Concilium intendit clandestinitatem impedire. Qui ea verba, non ut minister, profert, nec, ut Sacramentum conficiat. Fagnan. *in 4. ad cap. quod nobis de clandestin. de sponsal. num. 52.* Quod valeret, etiam si canon proferreret, Piafec. *prax. p. 2. cap. 4. art. 4. num. 17.*

7. Quæritur, *an copula carnalis sit essentia matrimonii?*

Resp. Negative; nam natura matrimonii consistit in mutuo jure, sive in potestate mutua, quam propter mutuam corporis traditionem, uterque conjux habet in corpus alterius, ita ut unus debeat alteri usum sui corporis concedere, & omni alteri negare, juxta *text. Apst. 1. ad Corinth. 7. Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir: similiter etiam non habet, sed mulier.* Unde, quævis illa mutua potestas videatur ad copulam carnalem ordinari, tamen, nec copula carnalis, nec consensus in eam, ad matrimonii essentiam pertinet. Quod probatur juxta commune axioma juris Canonici, quod *usus ab ipso domino separatur*, ergo potest quis habere domi-

nium in corpus alterius, & eo non uti. Copula solum exigitur ad matrimonium consummatum, non vero ad ratum, ad quod sufficit, ut celebratur coram Parocho, & testibus.

8. Et certum, ut matrimonium sit validum, requiri contrahentium consensum, mutuum, & manifestum; nam nullus contractus sine contrahentium mutuo consensu subsistit, ex cap. unio. 30. qu. 2. & ibi: *ubi non est consensus utriusque, non est conjugium.* Qui, si non manifestetur, ignoratur, an contractus sit celebratus, modo.

9. Queritur, an consensus sub conditione sufficiat ad matrimonium?

Resp. Omnes conveniunt, quod consensus absolutus contrahentium ad valorem matrimonii sufficit: de conditionato variant. Theologi negant. Canonista affirmant. Verum duplici modo potest consensus dari sub conditione. I. per verba de presenti, ut, *accipio te in uxorem, si Pater tuus consentiet.* & per verba de futuro, ut *accipiam te, si Pater tuus consentiet;* matrimonium primo modo contractum valere, purificata conditione, etiam si novus consensus non intercedat, docent DD. & Fagnan. in 4. ad cap. super eo de conditionibus, apposit. num. 2. Ratio est, quia ceteri contractus conditionales, purificatis conditionibus, perficiuntur, ergo & iste matrimonialis; & num. 4. & 6. refert id in terminis fuisse decisum à S. C. Conc. senel sub B. Pio V. & iterum sub Clemente VIII. Maxime, quia, ut notat Ilung. Theol. moral. tract. 2. disp. 9. qu. 2. ar. 3. §. 1. num. 46. sensus illius primæ propositionis est: *nunc accipio te in meam*

pro tempore futuro, si Pater tuus consentiet. Consequenter jam vult actuali obligationem, non quidem ponendam pro tempore presenti, sed ponendam tempore futuro, & conditione impleta. Verum talis contractus sub ea conditione deberet esse celebratus coram Parocho, & duobus testibus: aliàs non servaretur forma, & dispositio Trid. cit. cap. ubi irritos declarat contractus matrimoniales, aliter celebratos.

Illud verò contractum secundo modo, non valet: quia per consensum de futuro, non matrimonium, sed sponsalia constituuntur.

10. Queritur, Petrus contraxit matrimonium coram Parocho per vim adhibito, eoque invito, credens matrimonium esse nullum, aliam duxit, petitur, quid Confessario agendum?

Resp. Non potest eum absolvere, nisi secundam dimittat, & ad primam redeat; nam primum matrimonium est validum, & secundum nullum. Refert Fagnan. in 1. ad cap. Quoniam de consue. num. 25. fuisse à Sac. Cong. Conc. declaratum esse validum matrimonium, contractum coram Parocho, etiam invito, & per vim adhibito; quamquam nihil eorum, quæ agebantur, vidit, & intellexit, si affectavit non intelligere: ut in Parocho, qui sibi aures obtulerat: etiam si ex alia causa vocatus, adhibitus tamen ad illum actum. Item, coram Parocho, tam viri, quam mulieris, etiam in aliena Parochia: immò, etsi Episcopus illi matrimonium interdixerit. Hæc Fagnan. ibid. Et in 4. ad cap. litera, quas de matrim. contract. contr. interd. Eccles. num. 26. tradit S. C. respondiisse valere matri-

matrimonium contractum, etiam coram Parocho denunciato excommunicato; ratio est, quia semper videtur satisfactum verbis Trid. cap. 1. cit. hoc est, quod matrimonium fuerit celebratum in presentia Parochi, & servata forma ab eodem Concilio statuta: modo Parochus non sit privatus Cura.

11. Quæritur, Franciscus contrahit Matrimonium cum Catharina coram Parocho, & testibus, Parocho contradicente, petitur, an validè?

Resp. Affirmativè, ex Fagnan. in 4. ad cit. cap. litera quas: ubi n. 14. refert, quod Sacra Congregatio censuit validum esse Matrimonium contractum, præsentè Parocho, non obstante ejus contradictione, & protestatione, nisi aliud obstitat.

12. Quæritur, Parochus laborans morbo, non admodò gravi, concedit licentiam Cappellano exercendi concernentia Cura officium, petitur, an sit validum matrimonium coram Cappellano celebratum?

Resp. Affirmativè, Idem Fagnan in 4. ad Cap. quod nobis de Clandest. despons. n. 32. tradit, quod Sac. Congregat. die 12. Junii 1581. censuit esse validè contractum, præsupposita licentia, seu commissione generali administrandi omnia Sacramenta. Et licet aliàs declaraverit requiri licentiam specialem, & expressam: tamen id intelligit in quodam Canonico, cui tacitè permilla erat administratio Sacramentorum in Ecclesia Cathedrali, sciente, & patiente Ordinario. Quare licentia, quæ ex tolerantia resultat, non sufficit; sed necessària est, vel commissio generalis administrandi omnia Sacramenta, vel, si hæc non adsit, specialis, & expressa licentia, ut

ibid. ex eodem. Nec fat est ratihabitio sequens: quia, quæ sunt de forma actus, non possunt per se quipollens impleri. Engel. jur. Can. lib. 4. tit. 3. num. 15.

13. Quæritur, quinam Parochus requiratur, an viri, vel mulieris?

Resp. Alteruter sufficit, super quo habetur ejusdem Sacræ Congregationis decisio apud A. leg. l. cit. n. 33. quæ ad dubium, an valeret Matrimonium N. celebratum cum Berta (cujus domus erat in alia Parochia) in presentia Parochi viri, & non ipsius Bertæ, censuit Matrimonium valere, & sufficere Parochum viri, etiam in Parochia mulieris. Tum quia, Concilium nil de loco expressit. Tum quia, videtur Concilium voluisse presentiam Parochi, & testium ad tollendam solum clandestinitatem; ad quod sufficit unus Parochus, sive viri, sive mulieris. Quam Congregationis sententiam refert fuisse à Summo Pontifice approbatam; & juxta eam debere in futurum respondere, nulla habita ratione alterius decisionis editæ die 15. Decembr. 1574. in qua fuit dictum, quod, dum Matrimonium contractum in Parochia viri, ejusdem Parochi presentia erat necessària: dum verò in illa mulieris, hujus Parochiæ debebat assistere, vel de hujus, aut Ordinarii licentia, ille viri.

14. Quæritur, an matrimonium à Filiis familias sine consensu Parentum celebratum sine validum?

Resp. Affirmativè, ex Trid. cap. 1. l. cit. allegato, ubi anathemate damnat eos qui falsò affirmant, matrimonium à Filiis familias sine Parentum consensu celebratum, esse irritum, & Parentes ea rata, vel irrita facere posse.

§. II.

De impedimentis Matrimonii.

15. **I**mpedimenta Matrimonii alia sunt, quae impediunt utique, ne Matrimonium licite contrahatur, at, ubi contractum est, illud non irritant, aut dirimunt; & haec dicuntur impedimenta independentia tantum: Quae sequentibus continentur.

Ecclesia vetitum, tempus feriatum. Atque Catechismus, sponsalia, iungito votum.

Impediunt fieri, permittunt facta teneri.

16. Et alia, quae, non modo Matrimonium contrahendum impediunt, sed etiam, cum illis postea contractum, dirimunt: Quae vocantur impedimenta dirimentia: Hisque soleant exprimi verbis.

Error, conditio, votum, cognatio, crimen.

Cultus disparitas, vis, ardo, ligamen, honestas.

Si sis affinis, si forte coire nequibus.

Post Trid. cap. 1. de refor. Matrim. est adjectum, illud defectus praesentiae Parochi, & duorum testium; & cap. 6. raptus.

Si Parochi, & duplicis desit praesentia testis.

Raptave si Mulier, nec parci reddatuta.

§. III.

De impedimentis merè impediens.

17. **P**er Ecclesiam vetitum, intelligitur prohibitio, saltem ad tempus,

qua Pontifex, Episcopus, vel etiam Parochus, Matrimonium iustis de causis, sub peccato ad vitandas rixas, scandalum, &c. celebrari vetant.

18. *Tempus feriatum*, significat prohibitionem, qua Ecclesia vetat, ne certis quibusdam temporibus solemnitates Matrimonii celebrentur. Trid. sess. cit. cap. 10. ubi: *Ab Adventu Domini Nostri Jesu Christi usque in diem Epiphaniae: & à feria quarta Cinerum usque ad octavam Paschatis inclusive: Antiquas solemnium nuptiarum prohibitiones diligenter ad omnibus observari S. Synodus praecipit.*

19. *Catechismus*, indicat impedimentum, quod contrahitur, ex quo quis loco baptizati respondeat ad interrogationes, quae regulariter fiunt in collatione baptismi solemnitis. Verum hoc impedimentum, asseritur à Doctoribus esse à Trident. sublatum, sed vide dicta supra cap. 2. num. 8.

20. *Sponsalia*, sunt mutua, voluntaria, & libera promissio futuri Matrimonii. Ceterum, dum Petrus promittit ducere Bertam, haec non modo debet acceptare, & gratias agere, verum etiam debet Petro repromittere, ut sponsalia inter ipsos sint. Et tunc promissio est onerosa, facio, ut facias. Sponsalia ex jure naturali habent vim obligandi; nam, qui promittit, jus praebet alteri exigendi, quod ille promissit. Nec solum obligant ex fidelitate, qua fit id, quod dicitur, sed ex eis nascitur etiam obligatio ex iustitia, sicut in ceteris contractibus onerosis: quare, qui, celebratis Sponsalibus cum una, aliam ducit, mortaliter peccat, quia non implet promissionem.

(Aaa aa) 3

nena